

РЕШЕНИЕ

№ 1095

гр. София, 26.02.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ ГРАДСКИ СЪД, ВЪЗЗ. IV-Д СЪСТАВ, в публично заседание на петнадесети февруари през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: Здравка Иванова

Членове: Наталия П. Лаловска
 Яна Борисова

при участието на секретаря Екатерина К. Тодорова
като разгледа докладваното от Наталия П. Лаловска Въззивно гражданско дело № 20231100500755 по описа за 2023 година

Производството е по реда на чл. 258 – 273 ГПК.

Образувано е по въззивна жалба на ищците Е. Д. И. и К. Д. Л. срещу решение № 13310/22.11.2022г., постановено по гр. дело № 27523/2022г. по описа на СРС, 39-и състав, поправено по реда на чл. 247 ГПК с решение № 14522/13.12.2022г., с което са отхвърлени предявените срещу ответника „Топлофикация София“ ЕАД искове по чл. 439 ГПК за признаване за установено, че Е. Д. И. и К. Д. Л. не дължат на „Топлофикация София“ ЕАД сумата 1 449.53 лева, представляваща главница за топлинна енергия, лихва в размер на 211.13 лева за периода от 31.03.2012г. до 13.02.2015г., законна лихва върху главницата от 1 449.53 лева за периода от 26.02.2015г. до 25.05.2022г., както и сумата 244.67 лева – разноси по делото, за които суми е издаден изпълнителен лист от 22.05.2015г. по гр.д. № 10718/2015г. по описа на СРС, 25-и състав, въз основа на който е образувано и.д. № 20208440400339 по описа на ЧСИ С.Я., с район на действие – СГС.

Жалбоподателите излагат доводи за неправилност на обжалвания съдебен акт. Неправилно и в противоречие със закона СРС приел, че давността била 5-годишна, въпреки, че вземанията не били установени със съдебно решение. Влязлата в сила заповед за изпълнение не можела да се приравни на съдебно решение. С оглед изложените доводи заявяват искане за отмяна на решението и вместо него - постановяване на друго, с което исковите с правно основание чл. 439 ГПК бъдат

уважени. Претендират разноски.

Отвeтникът по жалбата „Топлофикация София“ ЕАД депозира писмен отговор, с който оспорва същата като неоснователна. Позицията се на съдебна практика. Излага подробни съображения за предприети от вискателя изпълнителни действия, довели до прекъсване на давността. Претендира разноски.

Предвид нормата на чл. 269 ГПК въззивната инстанция дължи проверка за валидността на решението, за неговата допустимост, в обжалваната част, а за правилността му единствено на въведените в жалбата основания.

При изпълнение правомощията си по чл. 269 ГПК настоящият въззивен състав намира обжалваното решение за валидно и допустимо.

По отношение на правилността на обжалваното първоинстанционно решение настоящият съдебен състав намира следното:

Страните по делото не са формирали спор и от съдържанието на представения по делото изпълнителен лист от 22.05.2015г. се установява, че същият бил издаден в полза на „Топлофикация София“ ЕАД срещу длъжника Д.К. Л.а, въз основа на влязлата в сила по реда на чл. 416 ГПК заповед за изпълнение по чл. 410 ГПК от 05.03.2015г., издадена по ч.гр.д. № 10718/2015г. по описа на СРС, 28-и състав. С влизането в сила на заповедта за изпълнение по реда на чл. 416 ГПК длъжникът не може да релевира възраженията си срещу дълга по общия исков ред, извън случаите на чл. 424 ГПК и чл. 439 ГПК, тъй като същите са преклудирани. Ефектът е на окончателно разрешен правен спор за съществуване на вземането, поради което и намира приложение разпоредбата на чл. 117, ал. 2 ЗЗД – срокът на новата давност е всякога пет години. В този смисъл и в решение № 3/04.02.2022г. по гр.д. № 1722/2021г., IV г.о., ВКС приема, че чл. 117, ал. 2 ЗЗД се прилага, когато вземането е определено по основание и размер с влязло в сила решение, така и когато е определено по основание и размер с влязла в сила заповед за изпълнение. По изложените съображения въззивният съд приема, че в разглежданата хипотеза приложима е разпоредбата на чл. 117, ал. 2 ЗЗД и срокът на новата давност е пет години.

Цитираната във въззивната жалба съдебна практика е неотнoсима към разглеждания казус. Посочените решения на ВКС се отнасят до хипотези, в които кредиторът се е снабдил с изпълнителен лист по реда на чл. 242 вр. чл. 237, б. „е“ ГПК (отм.).

С Тълкувателно решение № 3/28.03.2023г. по тълк.д. № 2/2020г. ОСГТК на ВКС приема, че нормата на чл. 115, ал. 1, б. „ж“ ЗЗД се прилага в изпълнителния процес по изпълнителни дела за събиране на вземания, образувани до приемането на 26.06.2015г. на Тълкувателно решение № 2/26.06.2015г. по т.д. № 2/2013г. Задължителното тълкуване по ППВС № 3/1980г. отпада едва от момента на обявяване на

Тълкувателното решение, с което Постановлението е счетено за загубило сила. Затова по изпълнителните дела, образувани за принудително събиране на вземания до обявяване на Тълкувателно решение № 2/26.06.2015 г. по т.д. № 2/2013 г., ОСГТК, ВКС, не е текла погасителна давност на основание чл. 115, ал. 1, б. „ж“ ЗЗД. Давността за тези вземания е започнала да тече от 26.06.2015г.

Съгласно чл. 116, б. „в“ ЗЗД давността се прекъсва с предприемането на действия за принудително изпълнение на вземането. Съобразно мотивите по т. 10 от Тълкувателно решение № 2/26.06.2015 г. по тълк. дело № 2/2013 г. на ВКС, ОСГТК давността прекъсва с предприемането на кое да е изпълнително действие в рамките на определен изпълнителен способ, независимо от това дали прилагането му е поискано от вискателя или е предприето по инициатива на частния съдебен изпълнител по възлагане от вискателя съгласно чл. 18, ал. 1 ЗЧСИ - насочване на изпълнението чрез налагане на запор или възбрана, присъединяването на кредитора, възлагането на вземане за събиране или вместо плащане, извършването на опис и оценка на вещ, насрочването и извършването на публична продажба и т.н. Не са изпълнителни действия и не прекъсват давността образуването на изпълнително дело, изпращането и връчването на покана за доброволно изпълнение, проучването на имущественото състояние на длъжника, извършването на справки, набавянето на документи, книжа и др. При изпълнителния процес давността се прекъсва многократно – с предприемането на всеки отделен изпълнителен способ и с извършването на всяко изпълнително действие, изграждащо съответния способ. Искането да бъде приложен определен изпълнителен способ прекъсва давността, защото съдебният изпълнител е длъжен да го приложи, но по изричната разпоредба на закона давността се прекъсва с предприемането на всяко действие за принудително изпълнение. Вискателят трябва да поддържа със свои действия висиящността на изпълнителния процес като внася съответните такси и разноски за извършването на изпълнителните действия, изграждащи посочения от него изпълнителен способ (извършване на опис и оценка, предаване на описаното имущество на пазач, отваряне на помещения и изнасяне на вещите на длъжника и др.), както и като иска повторение на неуспешните изпълнителни действия и прилагането на нови изпълнителни способности.

От представените по делото писмени доказателства се установява, че с молбата си за образуване на изпълнително дело от 16.12.2016г. вискателят „Топлофикация София“ ЕАД, на основание чл. 18, ал. 1 ЗЧСИ, възложил на ЧСИ Я. да определи начина на изпълнението. С подаването на молба за образуване на изпълнително дело, съдържаща и искане за прилагане на определен изпълнителен способ, респ. възлагане по чл. 18, ал. 1 ЗЧСИ, какъвто е настоящият случай, давността се счита прекъсната на основание чл. 116, б. „в“ ЗЗД. Ето защо съдът приема за установено, че на 16.12.2016г. давността била прекъсната с молбата на вискателя за образуване на изпълнително дело с инкорпорирано в същата възлагане по чл. 18, ал. 1 ЗЧСИ.

По изпълнителното дело № 20168440404116 по описа на ЧСИ С.Я., след образуването му, били извършени изпълнителни действия.

Такова действие било изпращането на съобщение изх. № 003469/20.01.2017г. по и.д. № 20168440404116 по описа на ЧСИ Я. за налагане на запор върху вземанията на длъжника Д.К. Л.а по банковите й сметки в „Банка ДСК” ЕАД, получено от банката на 24.01.2017г., видно от оформената разписка за получаването. Запорът на вземанията на длъжника се счита наложен само с разпореждането на съдебния изпълнител и с получаване на запорното съобщение от третото задължено лице, което е видно от изричните разпоредби на чл. 450, ал. 3 и чл. 507 ГПК по отношение на момента, от който запорът поражда действие, като законът не свързва това действие със съществуването на вземането (в този смисъл са мотивите по т. 5 от Тълкувателно решение № 3/10.07.2017г. по тълк. дело № 3/2015 г. на ВКС, ОСГТК).

С постановление от 06.12.2019г. производството по и.д. № 20168440404116 по описа на ЧСИ Я. било прекратено на основание чл. 433, ал. 1, т. 8 ГПК, като перемпцията настъпила на 24.01.2019г. - две години след последното предприето изпълнително действие.

Въз основа на същия изпълнителен лист по молба на ответника-взискател от 05.02.2020г. било образувано ново и.д. № 20208440400339 по описа на ЧСИ Я.. В молбата си взискателят поискал справки за банкови сметки и сейфове и налагане на запор на откритите такива, справка за действащи трудови договори, а в случай, че банкови сметки и трудови договори не бъдат установени - опис, оценка и публична продан на движимите вещи в дома на длъжника и възложил извършването на изпълнителни действия по чл. 18 ЗЧСИ на съдебния изпълнител. Ето защо съдът приема за установено, че на 05.02.2020г. давността била прекъсната с молбата на взискателя за образуване на изпълнително дело с поискани изпълнителни действия и инкорпорирано в същата възлагане по чл. 18, ал. 1 ЗЧСИ.

В темпорален аспект на следващо място следва да бъде съобразено и последвалото спиране на теченето на давността поради обявеното извънредно положение в РБ със Закона за мерките и действията по време на извънредното положение (ДВ, бр. 28/28.03.2020г., в сила от 13.03.2020г.). Съгласно чл. 3, т. 2 от посочения закон, считано от 13.03.2020г. до отмяната на извънредното положение спират да текат давностните и други срокове, предвидени в нормативни актове, с изтичането на които се погасяват или прекратяват права или се пораждат задължения за частноправните субекти, с изключение на сроковете по НК и ЗАНН. Съгласно § 13 от ПЗР на Закона за здравето (обн. в ДВ, бр. 44 от 13.05.2020г.) сроковете, спрели да текат по време на извънредното положение по Закона за мерките и действията по време на извънредното положение, обявено с решение на Народното събрание от 13.03.2020г., и за преодоляване на последиците, продължават да текат след изтичането

на 7 дни от обнародването на този закон в Държавен вестник. Ето защо давностният срок в периода от 13.03.2020г. до 20.05.2020г. спрял да тече и продължил да тече, считано от 21.05.2020г. Продължителността на този период на спиране на основание ЗМДВИП е 2 месеца и 8 дни.

Длъжникът Д.К. Л.а починала на 09.05.2021г. С настъпването на смъртта ѝ по изпълнителното дело се осъществили предпоставките за спиране на производството по чл. 432, ал. 1, т. 3 ГПК. Настоящият съдебен състав намира, че със смъртта на длъжника по силата на закона се спира и изпълнителното производство, респ. спират да текат всички срокове, като не могат да бъдат извършвани никакви процесуални действия от съдебния изпълнител до конституирането на наследниците на длъжника. Настоящият съдебен състав намира, че в случая не е нужен нарочен акт на съдебния изпълнител, тъй като спирането настъпва по силата на закона, а съдебния изпълнител може само да прогласи в постановление вече настъпилото спиране на изпълнителното производство. Аргументи в тази връзка – мотивите по т. 10 от ТР № 2/26.06.2015 г. на ОСГТК на ВКС, във връзка с перемпцията.

На мястото на починалия длъжник Д.К. Л.а ЧСИ конституирал законните ѝ наследници - ищите Е. Д. И. и К. Д. Л.. С изпратените съобщения за конституиране изх. № 50191/29.10.2021г. и 50192/29.10.2021г. им предоставил едномесечен срок да заявят по реда на чл. 51 ЗН приемат ли наследството на Д.К. Л.а.

Съобщение с изх. № 50192/29.10.2021г. било получено от новоконституирания длъжник Е. Д. И. – ищец в настоящото производство. С молба от 06.12.2021г. ищецът Е. Д. И. заявила, че приема оставеното от Д.К. Л.а наследство.

Съобщение с изх. № 50191/29.10.2021г. не било получено от К. Д. Л., предвид на което му било отправено ново такова, по месторабота, с изх. № 5217/04.02.2022г., получено на 22.02.2022г. С молба от 04.05.2022г. ищецът К. Д. Л. заявил, че приема оставеното от Д.К. Л.а наследство.

По горните мотиви за периода от настъпването на смъртта на длъжника Д. Л.а на 09.05.2021г. до конституирането на ищите на мястото ѝ на 29.10.2021г. (5 месеца и 19 дни) давност не е текла.

Изпълнението по и.д. № 20208440400339 по описа на ЧСИ Я. било спряно с определение № 13980/02.06.2022г. по гр.д. № 27523/2022г. по описа на СРС, 39-и състав, постановено по реда на чл. 389, ал. 1 ГПК. Доколкото по спряното изпълнително производство е недопустимо да бъдат извършвани изпълнителни действия до възобновяването му, то и давност за вземанията-предмет на същото производство не тече.

По горните мотиви 5-годишната погасителна давност за процесните вземания не е изтекла нито към датата на подаването на исковата молба в съда на 26.05.2022г., нито в хода на делото, поради което предявените от ищите искове по чл. 439, ал. 1 ГПК са

неоснователни и правилно са отхвърлени от първоинстанционния съд.

Ето защо обжалваното решение е правилно по въведените с жалбата доводи, поради което същото следва да бъде потвърдено на основание чл. 272 ГПК, като на основание последната норма въззивният съд препраща и към мотивите, изложени от първоинстанционния съд.

По разноските:

С оглед изхода на спора право на разноски пред въззивния съд има въззиваемият – ответник. Същият претендира и доказва сторени разноски в размер на 100 лева – юрисконсултско възнаграждение, .

Воден от горните мотиви, Софийски градски съд

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА решение № 13310/22.11.2022г., постановено по гр. дело № 27523/2022г. по описа на СРС, 39-и състав, поправено по реда на чл. 247 ГПК с решение № 14522/13.12.2022г.

ОСЪЖДА, на основание чл. 78, ал. 3 ГПК, Е. Д. И., ЕГН *****, и К. Д. Л., ЕГН *****, да заплатят на „Топлофикация София“ ЕАД, ЕИК ****, сумата **100 лева** – разноски по делото, сторени пред СГС.

Решението не подлежи на касационно обжалване на основание чл. 280, ал. 3 ГПК.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____